

โลกวรรค

๒. สุทฺธโชนวตฺถุ. (๑๓๘)

"อุตฺตัญฺเฐ นปฺปมชฺเชยฺยาติ อิมํ ฌมฺมเทสนํ สตฺถา
นิโครธารามे วิหรนฺโต ปีตรํ อารพฺภ กเถสิ.

เอกสฺมี หิ สมเย สตฺถา ปจฺจกมฺเนน กปิลวตฺถุปรํ คนฺต
วา ฌาตึหิ กตปฺปจฺจุคฺคมนฺโน นิโครธารามํ คนฺตวา ฌาตึนํ มานํ
ภินฺทนฺตถาย อากาเส รตนจฺงกมํ มาเปตฺวา ตตฺถ จงฺกมนฺโต
ฌมฺมํ เทเสสิ.

ฌาตโย ปสฺนุนจิตฺตา สุทฺธโชนมหาราชํ อาที กตฺวา วณฺที
สุ. ตสฺมี ฌาตีสมาคเม โปกฺขรวสฺสํ วสฺสสิ.

ตํ อารพฺภ มหาชเนน กถาย สมฺภูจาปีตาย (สตฺถา) "น ภิกฺข
เว อิทาเนว (มยฺหํ ฌาตีสมาคเม โปกฺขรวสฺสํ วสฺสติ), ปุพ
เพปี มยฺหํ ฌาตีสมาคเม โปกฺขรวสฺสํ วสฺสียฺเววาทิ วตฺวา
เวสฺสนฺตรชาตกํ กเถสิ.

ฌมฺมเทสนํ สุตฺวา ปกฺกมนฺเตสฺสุ ฌาตีสฺสุ เอโกปี(ฌาตโก) สตฺถาร
° น นิมนฺเตสิ.

ราชาปี "มยฺหํ ปุตฺโต มม เคหํ อนาคนฺตวา กหํ(จาเน) คมิตฺ
สตีติ (วจเนน) อนิมฺนฺเตตฺวาว อคฺมาสิ; คนฺตวา จ ปนฺน เคเห วิสตี
ยา ภิกฺขุสฺสทฺธานํ ยาคฺวาทีนิ(...) ปฏฺยิทาเปตฺวา อาสนานิ ปณฺญาเป
สิ. ปุณฺทิวเส สตฺถา นครํ ปิณฺฑทาย ปวิสฺสนฺโต "กึ นฺน โข อตีต
พฺพุธา ปีตุํ นครํ ปตฺวา อุชฺชกเมว ฌาตีกุลํ ปวิสฺสํ อุททาหุ ปฏฺ
ปาฏฺยิทา ปิณฺฑทาย จริสฺสูติ อาวชฺชนฺโต "ปฏฺยิทา จริสฺสูติ ทิสฺวา
ปจฺจกมฺเหโต ปฏฺยาย ปิณฺฑทาย จรณฺโต ปายาสิ.

ราหุลมาตา ปาสาทตเล นิสินนาว ทิสฺวา ตํ ปวตฺตี รณโ
ณ อาโรเจสิ.

ราชา สากฺกํ สณฺจเปนฺโต เวเคน นิกฺขมิตฺวา สตฺถารํ วน
ทิตฺวา อาห "ปฺตฺต กสฺมา มํ นาเสสิ? อติวีย เม ปิณ
ทาย จรณฺเตน(ตยา) ลชฺชา อุปฺปาทิตา, อยู่ตฺตํ (กมฺม)
นาม เต กตํ, (ตยา) อิมสฺมีเยว นคเร สุวณฺณสิวิกาทีหิ(ยาเนหิ)
จริตฺวา ปิณฺทาย จริตฺว ฏฺฐติ; ก็ มํ ลชฺชาเปสฺติ.

(โส) "นาหนตฺตํ มหาราช ลชฺชาเปมิ, อตฺตโน ปน กุลวํสํ อนุวต
ตามิติ(อาห).

(โส) "ก็ ปน ตาต ปิณฺทาย จริตฺวา ชีวนํ มม วํโส(โหติ)ติ
(ปัจจุ).

"เนโส(ชีวนภาโว) มหาราช ตว วํโส(โหติ), มม ปเนโส วํโส(โ
ติ); อนेกานิ हि पुरुषसहस्रानि पिण्डाय जित्वा च जीवति वत्ता ऋमं
ते सन्तो इमा काठा अग्राणि "(ภิกขุ)อุตฺติฏฺเฐ(ปิณฺฑ) นปฺปมชฺเชยฺย,
(ปฺกฺคโล) ฌมฺมํ สุจริตํ จเร, ฌมฺมจาริ(ปฺกฺคโล) สุขํ เสติ อสฺมี โลเก ปรม
हि จ, (ปฺกฺคโล) ฌมฺมํ จเร สุจริตํ (ปฺกฺคโล) น ตํ(..) ทฺวจจริตํ จเร, ฌมฺม
จาริ(ปฺกฺคโล) สุขํ เสติ อสฺมี โลเก ปรมฺหิ จาติ.

ตตฺถ(ปเทสุ) "อุตฺติฏฺเฐติ:(ปทสฺส) อุฏฺฐหิตฺวา ปเรสฺส(ชนานํ) ฌรท
วาเร จตฺวา คเหตุพฺพปิณฺฑ (อิติ อตฺโถ).

นปฺปมชฺเชยฺยาติ: (ปทสฺส) ปิณฺฑจาริกวตฺตํ हि परिहाเปत्वा ปณฺีต
โกชนานิ ปรีเยสฺสन्โต อุตฺติฏฺเฐ(ปิณฺฑ) ปมชฺชติ นาม, สปทานํ ปิณ
ทาย จรณฺโต ปน นปฺปมชฺชติ นาม. เอวํ กโรนฺโต อุตฺติฏฺเฐ(ปิณฺฑ)
นปฺปมชฺเชยฺย(อตฺโถ).

ธมฺมนฺติ: (ปทสฺส) อนนฺนํ ปหาเย สฺปทานํ จรณฺโต ตเมว ภิกฺขวาท
 ธิธมฺมํ สุจฺริตํ จเรยฺย(อตฺโถ). สฺขํ เสตีติ เทสนามตฺตเมต(วณฺณํ โห
 ติ) "[๑] ภิกฺขวาทธิธมฺมํ จรณฺโต ธมฺมจารี(ปฺกฺคฺโล) อธิ โลเก จ ปฺรโล
 เก จ จตุหิปี อิริยาปเถหิ สฺขํ วิหฺรตีติ อตฺโถ(เวทิตฺพโ)."

น ตํ ทฺวจฺจริตฺตฺนฺติ:(ปททฺวสฺส) เวลียาภิเกเท อโคจเร จรณฺโต
 ภิกฺขวาทธิธมฺมํ ทฺวจฺจริตํ จรติ นาม.

เอวํ อจฺจริตฺวา ตํ ธมฺมํ จเร สุจฺริตํ, น ตํ ทฺวจฺจริตํ จเร(อตฺโถ).
 เสถ(วณฺณํ) วุตฺตตฺถเมว(โหติ).

เทสนาวสาเน ราชานํ สฺตปฺตติผลํ ปตฺติจฺจหิ.

สมฺปตฺตานํปี สาทฺธิกา เทสนา อโหสีติ.

สุทฺธฺวาทฺตฺนฺติ(นิจฺจิตํ).